

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Ekim 2019

Sayı :30824082-610 246036
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (62 Adet, 131 Sayfa)

7/4559 GK 31
7/6138 GK 59
7/6140 GK 59
7/9083 GK 101
7/9283 GK 101
7/9569 GK 108
7/10019 GK 108
7/10146 GK 119
7/10156 GK 119
7/10306 GK 123
7/10462 GK 123
7/11504 GK 135
7/11776 GK 142
7/11780 GK 142
7/11849 GK 142
7/11981 GK 143

7/12308 GK 143
7/12415 GK 143
7/12507 GK 143
7/12724 GK 145
7/12725 GK 145
7/12732 GK 145
7/13099 GK 147
7/13564 GK 10
7/13699 GK 10
7/13831 GK 10
7/13833 GK 10
7/14036 GK 11
7/14037 GK 11
7/14182 GK 11
7/14326 GK 11
7/14327 GK 11

7/14330 GK 11
7/14434 GK 11
7/14645 GK 11
7/15133 GK 11
7/15135 GK 11
7/15237 GK 11
7/15602 GK 12
7/15607 GK 12
7/16172 GK 12
7/16360 GK 12
7/16361 GK 12
7/16441 GK 12
7/16570 GK 12
7/16571 GK 12
7/16579 GK 12
7/16754 GK 12
7/16765 GK 12
7/16763 GK 12
7/17096 GK 12
7/17097 GK 12
7/17098 GK 12
7/17246 GK 12

7/17247 GK 12
7/17843 GK 12
7/18290 GK 12
7/18293 GK 12
7/18429 GK 14
7/18551 GK 15
7/18696 GK 15
7/8221 GK 101

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN SÜLEYMAN GİRGİN'İN
TBMM 7/10306 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yapılan araştırma neticesinde İlimiz, Datça İlçesi, İskele Mahallesi 190 ada 34 orman parselinde kayıtlı 3.179,15 m2 tahrip olmuş taş ocağı ve yine Datça İlçesi Emecik Mahallesinde bulunan Karayoları Tarafından kullanılmış ve terkedilmiş olan maden ocaklarının; Rehabilitasyon Amaçlı Dolgu Sahası olarak kullanılma potansiyeli olduğu tespit edilerek Orman Bölge Müdürlüğünden söz konusu alanlar için talepte bulunulmuş fakat bakanlık tarafından Muğla Büyükşehir Belediyesinin bu talepleri çeşitli gerekçelerle reddedilmiştir.

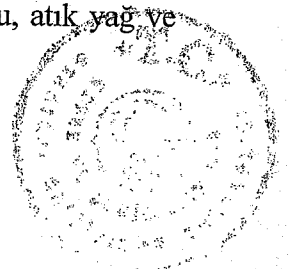
Daha sonraki süreçte Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığımızca Dere yataklarının ve Ormanların gelişigüzel dökümlerle kirlenmesine müsaade etmemek adına 15.06.2015 tarih ve 9099 sayılı yazı ile;

- Muğla Valiliği
- Datça Kaymakamlığı
- Datça Belediyesi -Çevre Şehircilik İl Müd.
- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- Orman Bölge Müd.
- İl Kültür ve Turizm Müd.
- İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müd.
- Devlet Su İşleri 213. Şb Md.
- Karayolları 26. Şube Şefliği

Kuramlarına Datça Bölgesinde dolgu alanı olarak kullanılabilecek alanların bildirilmesi talep edilmiş olup ancak hiçbir kurumdan olumlu bir dönüş olmamıştır. Ülkemizin ve dünyanın gözde turizm merkezlerinden olan Datça yarımadasının doğal yapısının korunması bakımından büyük öneme sahip hafriyat depolama sahası ihtiyacı ne yazık ki giderilememekte, Büyükşehir belediyemizce bir an önce tamamlanarak hizmete açılmasının istenmesine rağmen bürokratik engellemeler nedeniyle bu proje bir türlü hayata geçirilememektedir.

Ayrıca Çevre Kanunu ve İlgili yönetmelikleriyle ilgili denetim ve yaptırım yetkisi Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinde bulunmaktadır fakat Muğla ili genelinde özellikle Hafriyat atıkları konusunda Bakanlığın İlgili birimi yetkisini tam anlamıyla kullanmadığı görülmektedir bu sebeple Çevre sorunların daha etkili ve hızlı çözmek adına Muğla İli ile ilgili 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında 2872 sayılı Çevre Kanunu ve 20.05.2008 tarih ve 2008/06 sayılı "Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları Yetki Devri" hakkında genelge hükümlerine uyulup uyulmadığının Denetleme Yetkisinin Muğla Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığına verilmesi talep edilmiş fakat Kurumun talebi çeşitli nedenlerle ilgili Bakanlık tarafından olumsuz değerlendirilmiştir.

İlimiz ülkemizin 1480 km uzunluğunda ve neredeyse tamamının deniz turizminde kullanıldığı en uzun kıyı şeridinde sahip özel bir ilidir. Yaz aylarında ilimiz karasularında yaklaşık 10.000 tekne seyir yapmaktadır. Teknelerde ise bu seyirler esnasında pissu, sintine suyu, atık yağ ve

çöp atıkları oluşmaktadır. Bu atıklardan özellikle sintine suyu ve atık yağ tehlikeli atık olarak önemli bir kirletici olup, bu atıkların denize verilmesi ise ciddi bir kirlilik sebebidir.

İlimizde özellikle Gökova Körfezinde yoğun olarak tekneler seyir yapmakta, ancak deniz araçlarının karada atıklarını verebileceği ne özel, ne de kamuya ait herhangi bir atık verme noktası bulunmamaktadır. Büyükşehir Belediyemizce 3 adet atık toplama teknesi ile denizde ve Akyaka Maden İskelesinde oluşturmuş olduğumuz atık kabul tesisi ile karada atık toplama hizmeti verilmektedir. Ancak Akyaka Maden İskelesi Atık Kabul Tesisi teknelerin seyir güzergahının çok uzağında kaldığından yeterli hizmeti verememektedir.

2015 yılından bu yana Gökova Körfezinde teknelerin seyir güzergahlarının en çok uğrak noktalarından biri olan Karacasöğütte atık kabul tesisi kurma amacıyla uygun bir alanın Büyükşehir Belediyemize tahsis edilmesi ile ilgili yapılan tüm başvurular olumsuz sonuçlanmıştır. Yaz sezonun başlamasına çok kısa bir süre kalmış olmasına rağmen halen Gökova körfezinde deniz araçlarından kaynaklı atıkların verilebileceği bir atık kabul tesisi bulunmamaktadır. Bu durum hem tekne sahiplerinin mağduriyetine hem de deniz kirliliği açısından önemli bir sorun olmaya devam etmektedir. Bu bağlamda;

1-Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından bir an önce hayata geçirilerek hizmete açılması planlanan fakat bürokratik nedenlerden ötürü bir türlü başlayamayan projeler dolaylı yollardan engellenmekte midir?

2-Bu engellemeler siyasi midir?

3-Bakanlığınızın bölge için önemli bu projeler ile ilgili herhangi bir görüş ve önerisi bulunmakta mıdır?

4-Bakanlığınız tarafından bu sorunun çözümü için bir çalışma yapılmakta mıdır?

CEVAPLAR:

18/03/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile hafriyat toprağı ile inşaat ve yıkıntı atıklarının öncelikle kaynaktan azaltılması, toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması, geri kazanılması, değerlendirilmesine ilişkin teknik ve idari hususlar ile uyulması gereken genel kurallar düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin 8'inci maddesi 1inci fıkrası (b) bendinde "İl belediye mücavir alanı içerisinde il ve ilçe belediyeleri, büyük şehirlerde büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri dışında ise ilçe belediyeleri; Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri sahaları ile depolama sahalarını belirlemek, kurmak/kurdurtmak ve işletmek/işlettirmekle" ve (f) bendinde "Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması ve bertarafı faaliyetlerini denetlemekle yükümlüdür" hükümleri yer almaktadır.

Yönetmeliğin 23'üncü maddesinde; "Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atığı üretenler, ürettikleri hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarını, taşıma izni almış nakliye araçlarıyla gerekli izinleri almış depolama sahalarına taşımak veya taşıtmakla" yükümlü olduğu, hususları yer almaktadır. Bununla birlikte, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 12'nci maddesine istinaden hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması ve bertarafı faaliyetlerini denetleme ve idari yaptırım kararı verme konusunda yetki devri yapılmaktadır. Buna göre;

1-Muğla İlinde, Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında lisanslandırılmış olan toplam 13 adet atık alma gemisi ve 28 adet kıyı tesisinde gemilere atık alım hizmeti verilmektedir.

Ayrıca Gökova körfezi bölgesinde Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen Akyaka Maden İskelesi Atık Kabul Tesisi ve Göcek Mopak Atık Kabul Tesisi ile gemi atıklarının alınması konusunda hizmet verilmekte olup, yine Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı 4 adet atık alma gemisi bulunmaktadır. Bahsekonu atık kabul tesisi ve atık alma gemileri Bakanlığımız tarafından lisanslandırılmış olup, faaliyetlerini aktif olarak sürdürmektedirler.

Datça ilçesinde hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri ve depolama sahasının bulunmaması ile ilgili olarak; Büyükşehir Belediyesi Kanununun "Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 7. maddesinin (i) fıkrasında "*Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; gayrisihî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; inşaat malzemeleri, hurda depolama alanları ve satış yerlerini, hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak"* hükmü ile Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin "Belediyenin Görev ve Yetkileri" başlıklı 8. maddesinin (b) fıkrasında "*Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri sahaları ile depolama sahalarını belirlemek, kurmak/kurdurtmak ve işletmek/işlettirmekle yükümlüdürler*" hükmü bulunmaktadır. Bu hükümler uyarınca, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesis sahaları ile depolama sahalarını belirlemek, kurmak/kurdurtmak ve işletmek/işlettirmek Muğla Büyükşehir Belediyesi görev ve yetkisinde bulunmaktadır. Bu kapsamda; Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından halihazırda bugüne kadar Bakanlığımıza veya Valiliğimize (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Datça İlçesi için belirlenmiş hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri ile depolama sahaları için herhangi bir başvuru yapılmamıştır. Dolayısıyla Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yer belirlemesi yapılmayan tesis ve sahalar için herhangi bir bürokratik engelleme durumu söz konusu değildir.

Marmaris İlçesinde bağlı Karacasöğüt Mahallesinde yapılması planlanan Atık Kabul Tesisi başvurusu ile ilgili olarak ise; Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığınca, Marmaris İlçesi, Karacasöğüt Mahallesinde vaziyet planında yeri belirtilen alanın teknelerden kaynaklı atık kabul tesisi ve paket atıksu arıtma tesisi kurulması amacıyla Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı adına tahsis talep edilmiş, Muğla Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'na talep uygun bulunmuş, ilgi karar gereği tahsis dosyası hazırlanarak Bakanlığımıza iletilmiş olup, Bakanlığımızca Karacasöğüt Koyu bölgesinde planlama, tahsis ve kiralama çalışmalarının devam ettiği belirtilerek çalışmaların tamamlanmasından sonra talebin değerlendirileceği bildirilmiştir. Netice itibarıyla; Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığınca; Muğla İli, Marmaris İlçesi, Karacasöğüt Mahallesinde deniz araçlarından kaynaklı atıkların toplanması amacıyla atık kabul tesisi yapılması planlandığı, atık kabul tesisi sadece deniz

araçlarından kaynaklı atıkların (sintine, pissu, atık yağ ve evsel katı atık) toplanması amacıyla kullanılacak olduğu belirtilerek ilgili vaziyet planında koordinatlı yeri belirtilen 1137,41 m² alanın Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı adına tahsis edilmesi yeniden talep edilmiştir.

Bahse konu tahsis talebi Muğla Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunca görüşülmüş ve komisyon kararı ile tahsis talebinin uygun olduğuna karar verilmiştir. İlgili karar gereği tahsis talebine ilişkin iş ve işlemlere Bakanlığımızca devam edilmektedir.

2-Yukarıda açıklanan hususlardan da anlaşılacağı üzere iddia edildiği gibi herhangi bir engelleme sözkonusu değildir. Aksine soru önergesine konu durumlarla ilgili halihazırda yürürlükte bulunan Kanunlar ve Yönetmelikler çerçevesinde iş ve işlemler Bakanlığımızca yürütülmektedir.

3-Atık Kabul Tesisi kurulması planlanan alan Özel Çevre Koruma Bölgesi olduğundan yer tahsisi ile ilgili olarak Bakanlığımızın görüşünün alınması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan Kanun maddelerine göre; Datça İlçesinde kurulması gereken hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri ve depolama sahasının belirlemek Muğla Büyükşehir Belediyesi yetkisinde bulunmakta olup, Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından Datça İlçesinde bulunan doğal sit alanları dışında bulunan alanlarda gerekli incelemelerin yapılarak, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri ve depolama sahası olmaya müsait alanların belirlenerek, belirlenecek alanın sahibi olan Kurumdan olumlu görüş alınarak Bakanlığımıza başvuru yapılması gerekmektedir.

4-Atık Kabul Tesisi kurulması planlanan alan için yer tahsisi ile ilgili izinlerin alınmasına müteakip tesisi için "Atık Kabul Tesisi Proje Raporu ve Atık Yönetim Planı" hazırlanarak Bakanlığımıza başvuru yapılması gerekmektedir.

Datça İlçesinde yapılması gereken hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri ve depolama sahasının olmaması nedeniyle hafriyat ve inşaat yıkıntı atıklarının Kargı Deresi boyunca gelişigüzel dökülmüş olduğu bilinmektedir. Bu konuda gerekli tesis ve saha belirleme görevi Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığından bulunduğundan dolayı bu durumun çözüm mercii Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığıdır. Bu nedenle Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığınca gerekli araştırmaların yapılarak yer belirlenmesi, belirlenen yer için Bakanlığımızdan uygun görüş alınması ve Kargı deresi boyunca gelişigüzel dökülmüş olan hafriyat atıklarının belirlenen alana taşınması gerekmektedir.

